

saadanne Tilblivelser, om hvis Nytte og Hensigtsmæssighed vi egentlig ikke endnu kunne fælde nogen fast og rigtig Døm. Det er fuldstændig rigtigt, hvad den høitagtede Krigsminister yttede med Hensyn til Virkningen af dette Baaben. Det er jo en Selvsølge, at et saadant nyt Baaben altid ved den første Anvendelse har noget Imponerende ved sig, i særdeleshed da der var gaaet saa stort Ry af dets Virkninger. Naar min ærede Sidsmand tilhøire (M. Hansen) udtalte, at Virkningerne ikke havde svaret til Forventningerne, saa maa dog jeg hertil bemærke, at dette kommer af, at Forventningerne vare saa store, at man tillagde dette Baaben for stor Virkning. Jeg vil ikke negte, at det under visse Omstændigheder, til visse Tider og under visse Forhold kan have ganske betydelig Virkning, men jeg tror, at man har gjort sig altså store Forventninger om det, og dette er naturligvis Grunden til, at man ikke har følt sig tilfredsstillt. Naar der forøvrigt har været talt om, at det har været skrækindjagende og vakt Frygt hos Tropperne ved dets blotte Lyd, ja, saa kan dette ganske vist ogsaa have sin Betydning, ligesom Saadant jo ogsaa var Tilfældet med det første Ildbaaben, der opkom, og som udøvede ligesaa stor Virkning ved den blotte Lyd som ved sin umiddelbare Virkning, saa at det er rigtigt, hvad en Forfatter har sagt, at naar man kunde borttage fra Kanonlugerne deres Susen og betage Geværkuglerne deres Hvilen, var der flere Millioner Helte paa Jorden, end der nu er. Vi bør naturligvis ikke anstille Betragtninger over, hvorvidt dette Baaben bør henføres til Artilleriet eller Infanteriet, men det er bekjendt, at det af den franske Krigsbestyrelse er blevet henvist til Artilleriet, og at det navnlig er blevet anvendt mere batterivis end enkeltvis. Jeg skal kun bemærke denne ene Ting, at uagtet der for Lydfferne baade var god Leilighed og god Tid til at prøve og bringe tilveie dette Skyls i meget betydeligt Antal og i ligesaa stort Antal, som Franskmændene havde det, saa rykkede dog den tydske Invasionshær ind i Frankrig uden dette Skyls, saa at de altså ikke have tillagt det saa stor Nytte. At Lydfferne forresten ogsaa ville lægge sig efter det,

er udenfor al Tvivl, allerede af den simple Grund, at deres nuværende og maaffe eventuelle Modstandere ville betjene sig deraf; det ene drager jo det Andet efter sig. Min Mening være nu, som den vil; den kan være meget vildfarende og usikker, men jeg har kun imod dette Forslag det, at det kommer noget for lidligt. Man vil sige, naar vi ikke komme i betimelig Tid med, saa vil det være til megen Skade, at vi ikke ere forsynede med disse Baaben, som vore eventuelle Fjender maaffe ville have. Denne Sætning er rigtig, men dertil vil jeg svare: Jeg tror, at der gives nyttigere Anskaffelser hos os end disse Mitrailleurer eller Kuglesprøtter; jeg tror ganske vist, at vi bør oppebie at se de Resultater, som Andre komme til ved deres Forsøg, som Andre have bedre Raad til at anstille end vi. Derfor kan jeg ikke stemme for dette Forslag, uagtet jeg er fuldstændig enig med Forsvarerne deraf, og uagtet jeg ikke undervurderer den høitagtede Krigsministers Grunde derfor; thi jeg kan ikke i min Betragtning af dette Forhold lade mig lede af, hvad der er anført angaaende disse Kuglesprøtters Brugbarhed paa Grund af den Virkning, som man mener, at de have. Man kjender ikke noget til denne Virkning, fordi de ere anvendte under saa forskellige Forhold og under hinanden saa krydsende Omstændigheder, at det ikke er muligt at uddrage noget Resultat deraf; der vil hengaa flere Aar, før man kan det, og denne Tid bør man lade hengaa, før man anskaffer sig dem. Lad Andre, der have Pengemidler, anstille Prøver, vi kunne altid afvente disse, før vi indføre dette Baaben her.

Krigsministeren: Det Hovedargument, som den ærede sidste Taler gjorde gjældende for, at han ikke vilde stemme for den forlangte Bevilling af 4,000 Rd., var jo dette, at han mente, at man ved at gaa ind paa denne Bevilling vilde blive nødsaget til ogsaa at votere det større Forlangende, der ufeilbarlig vilde komme adaaere. Dette kan jeg ikke forstaa, thi det staaar jo Rigsdagen, naar Regjeringen i en anden Samling fremkommer med Forslag til Bevilling af en større Anskaffelse, frit for da at undersøge, om denne Bevilling